voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum 4 maart 2025

Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen van VVD en D66 over Gevolgen stikstofuitspraak Greenpeace-Staat
Versienummer	2
Portefeuillehouder	Gerdien Rots

Bijlagen

- Art 45 vragen: VVD-gevolgen stikstofuitspraken Greenpeace-Staat
- Vraag D66 Stikstof

Ontwerp besluit

De raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen over Gevolgen stikstofuitspraak Greenpeace-Staat.

Datum 25 februari 2025

Inleiding
De fractie VVD heeft art. 45 vragen over de gevolgen van de van de stikstofuitspraak, waaronder Rendac en Greenpeace, door de Raad van State (vraag 1 t/m 6).
Daarnaast heeft D66 technische vragen gesteld die ook in deze beantwoording zijn meegenomen (vraag 7 en 8).

Kernboodschap

Vraag 1: Herkent het College de ingrijpende impact van deze uitspraak van de Raad van State?
Antwoord: Ja. Waarbij wel geldt dat wat er nog wel of niet kan, per situatie kan verschillen.

Vraag 2: Hoe schat het College de impact van deze uitspraak in op de Zwolse woningbouwopgave en de uitgave van natuurvergunningen?
Antwoord: De verwachting voor de Zwolse situatie is dat plannen en projecten in de meeste gevallen nog steeds inpasbaar zijn, ook zonder 'intern salderen'. Dat komt doordat Natura 2000 rondom Zwolle niet tot de meest stikstofgevoelige natuur behoort die er is. Bij de meeste Zwolse plannen en projecten is ook zonder 'intern salderen' sprake van zeer beperkte neerslag van stikstof. Bestaande ecologische informatie en inzichten wijzen uit dat dat geen negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000. Op grond van de Omgevingswet is het dan zonder een natuurvergunning toegestaan. Om zorgvuldigheid te betrachten vindt nadere analyse plaats of dit vanuit ecologisch oogpunt nog steeds zonder natuurvergunning gerealiseerd zou kunnen worden.

Vraag 3: Hoe schat het College de impact van de uitspraak in op andere Zwolse beleidsdomeinen (denk aan: boerenbedrijven, industrie, infrastructuur en evenementen?)
Antwoord: De afgelopen jaren konden Zwolse plannen en projecten op basis van project specifiek maatwerk wat betreft stikstof doorgang vinden. De verwachting voor de Zwolse situatie is dat dat in de meeste gevallen na de recente rechterlijke uitspraken nog steeds zou kunnen, ook zonder 'intern salderen'. Ook hier zal een nadere ecologische analyse moeten uitwijzen of deze verwachting juist is. Voor ontwikkelingen met grotere stikstofneerslag geldt dat het vóór de recente uitspraken al lastig was om tot een inpasbare situatie te komen. Zolang Rijk en provincies niet de benodigde maatregelen nemen om hun wettelijke verplichtingen voor Natura 2000-gebieden na te komen, wordt het steeds lastiger om nieuwe ontwikkelingen te realiseren. In de recente Greenpeace-zaak heeft de rechter de staat onder last van een dwangsom van € 10 miljoen opgelegd om uiterlijk in 2030 de stikstofniveaus in de helft van alle betreffende Natura 2000-gebieden op waarden te brengen waarbij er geen risico meer is op natuurverslechtering. Het kabinet heeft daarop de ministeriële commissie Economie en Natuurherstel ingesteld. Die werkt nu onder andere aan een maatregelprogramma gericht op een "gegarandeerde vermindering van stikstofuitstoot en natuurherstel". Een dergelijk maatregelprogramma vanuit het rijk met een gegarandeerde vermindering van stikstofuitstoot is voor heel Nederland nodig om in brede zin weer tot verdere ontwikkelingen te komen. Dat geldt ook voor de Zwolse situatie.

Vraag 4: Hoe weegt het College de lokale impact van het element 'terugwerkende kracht tot 2020' uit de uitspraak van de Raad van State?
Antwoord: Eerste beeld is dat afgelopen jaren in Zwolle gerealiseerde en in gebruik genomen projecten ook zónder intern salderen nauwelijks tot geen relevante neerslag van stikstof tot gevolg hebben. De ministeriële commissie brengt landsdekkend in kaart wat de impact is van de terugwerkende kracht

m.b.t. de nieuwe vereisten voor intern salderen, en formuleert een oplossing daarvoor. Daarna zullen wij bezien of er nadere actie vanuit de gemeente noodzakelijk is.

Vraag 5: Is het college het met de VVD eens dat het niet uitlegbaar is om in tijden van woningkrapte geen bouwvergunningen af te kunnen geven.
Antwoord: Bij omgevingsvergunningen waar wij als gemeente bevoegd zijn om die te verlenen (bijvoorbeeld voor bouwen en omgevingsplan- en milieubelastende activiteiten), zijn stikstof en Natura 2000 geen toetsingsgrond. Deze aanvraagprocedures kunnen regulier afgehandeld worden. Wat betreft stikstof en Natura 2000 is het aan een initiatiefnemer zelf om te beoordelen of er sprake is van een Natura 2000-activiteit en of daar een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit voor aangevraagd moet worden bij de provincie. Daar zijn wij als gemeente niet toe bevoegd om die te verlenen. Voor de Zwolse situatie is de verwachting dat plannen en projecten in de meeste gevallen nog steeds inpasbaar zijn, ook zonder ‘intern salderen’.

Zoals bij vraag 2 en 3 reeds aangegeven zal een nadere ecologische analyse plaatsvinden om zekerheid te verkrijgen.

Vraag 6: Welke mogelijkheden ziet het college, samen met de Provincie, om in Zwolle te kunnen blijven bouwen?
Antwoord: De verwachting voor de Zwolse situatie is dat actuele plannen en projecten in de meeste gevallen met maatwerk nog steeds inpasbaar zijn, ook zonder ‘intern salderen’. Zoals bij vraag 2 en 3 reeds aangegeven zal een nadere ecologische analyse plaatsvinden. Voor grotere ontwikkelingen op langere termijn (na 2030) gaan we met de huisadvocaat in gesprek hoe in het planvormingsproces om te gaan met actuele beperkingen versus een situatie op de langere termijn. Verder zijn het rijk en provincies als verantwoordelijken voor de Natura 2000-gebieden aan zet om Natura 2000-gebieden te verbeteren. Zoals de rechter in de Greenpeace-zaak oordeelde: de Nederlandse staat handelt “onrechtmatig” door de verslechtering van stikstofgevoelige natuur niet tijdig te stoppen en de wettelijke stikstofdoelen voor 2025 en 2030 naar alle waarschijnlijkheid niet te halen. De ministeriële commissie Economie en Natuurherstel werkt nu aan een maatregelprogramma voor “gegarandeerde vermindering van stikstofuitstoot en natuurherstel”. In Zwolle doen we in plannen en projecten maximaal wat redelijkerwijs mogelijk is om tot inpasbare situaties te komen. De mogelijkheden daarvoor hebben we de afgelopen jaren steeds beperkter zien worden. Een maatregelprogramma vanuit het rijk met een gegarandeerde vermindering van stikstofuitstoot is voor heel Nederland nodig om in brede zin weer tot verdere ontwikkelingen te komen. Dat geldt ook voor de Zwolse situatie.

Vraag 7 Hebben wij in beeld wat de gevolgen voor de gemeente Zwolle zijn van de uitspraak van de RvS inzake stikstof? En uiteraard zo ja of nee hoe ziet dat eruit of waarom.
Antwoord: Ja, dat is in beeld. De verwachting voor de Zwolse situatie is dat plannen en projecten in de meeste gevallen nog steeds inpasbaar zijn, ook zonder ‘intern salderen’. Dat komt doordat Natura 2000 rondom Zwolle niet tot de meest stikstofgevoelige natuur behoort die er is. Bij de meeste Zwolse plannen en projecten is ook zonder ‘intern salderen’ sprake van zeer beperkte neerslag van stikstof. Bestaande ecologische informatie en inzichten wijzen uit dat dat geen negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000. Op grond van de Omgevingswet is het dan zonder een natuurvergunning toegestaan. Om zorgvuldigheid te betrachten vindt nadere analyse plaats of dit vanuit ecologisch oogpunt nog steeds zonder natuurvergunning gerealiseerd zou kunnen worden.

Datum 25 februari 2025

Vraag 8 Worden door de gemeente Zwolle nog omgevingsvergunningen verleend? Zo nee, om welke procedures liggen op dit moment stil?
Antwoord: Bij omgevingsvergunningen waar wij als gemeente bevoegd zijn om die te verlenen (bijvoorbeeld voor bouwen en omgevingsplan- en milieubelastende activiteiten), zijn stikstof en Natura 2000 geen toetsingsgrond. Die aanvraagprocedures liggen niet stil, en kunnen regulier afgehandeld worden.
Wat betreft stikstof en Natura 2000 is het aan een initiatiefnemer zelf om te beoordelen of er sprake is van een Natura 2000-activiteit en of daar een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit voor aangevraagd moet worden bij de provincie. Daar zijn wij als gemeente niet toe bevoegd om die te verlenen.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer